TJÄNSTESKRIVELSE

2018-05-17
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

Justering av habiliteringsersättning

Dnr: KS 18/227

Sammanfattning av ärendet

Regeringen har avsatt 350 mnkr i stimulansmedel för att införa eller höja habiliteringsersättningen till dem som deltar i daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Dessa medel kan användas enbart under 2018. Södertälje kommun har rekviderat totalt 5 mnkr för ändamålet och ej använda medel kommer att återbetalas.

Habiliteringsersättningen är inte reglerat i lag, förordning eller föreskrift men är ett sätt att stimulera den enskilde att delta i verksamheten.

Habiliteringsersättningens storlek i kommunen är för närvarande 6 kronor per timme enligt kommunfullmäktiges beslut i Mål och Budget 2018-2020.

Statsbidraget ger möjlighet att under 2018 finansiera en ökning av habiliteringsersättning med upp till 8 kronor per timme (total ersättning blir då 14 kronor per timme). Kommunen kan även välja en mindre ökning eller avstå helt från att använda det tillfälliga statsbidraget.

Kommunstyrelsens kontors förslag är att kommunen inte använder det tillfälliga statsbidraget på grund av den kortsiktiga finansiering som statsbidraget ger.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen daterad 2018-05-17

Protokoll omsorgsnämnden, Justering av habiliteringsersättning (2018-04-05, § 22)

Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden daterad 2018-03-06.

Ärendet

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2018 fördela medel i stimulansbidrag för habiliteringsersättning (dnr: 9.2-1418/2018). Bidraget får användas i syfte att införa eller höja en låg dagpenning, så kallad habiliteringsersättning, till dem som deltar i daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Det statliga stimulansbidraget om 350 mnkr fördelas efter rekvisition. Södertälje kommun har rekviderat totalt 5 mnkr och medlen kan användas till och med den 31 december 2018. Användningen av de

rekvirerade medlen återrapporteras till Socialstyrelsen våren 2019. Stimulansbidrag som inte används under 2018 eller inte används i enlighet med det bestämda syftet ska återbetalas till Socialstyrelsen.

Omsorgsnämnden beslutade den 5 april att hemställa hos kommunfullmäktige om att habiliteringsersättningen höjs med 4 kronor per timme under 2018 samt att omsorgsnämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att höja omsorgsnämndens ram för kommande budgetår för att täcka den ökade kostnaden för habiliteringsersättningen. Social- och omsorgskontorets förslag till omsorgsnämnden var att nämnden inte skulle rekommendera kommunfullmäktige att besluta om en tillfällig höjning av habiliteringsersättningen på grund av den kortsiktiga finansieringen som statsbidraget ger.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Om habiliteringsersättningen ska höjas under 2018 så måste kommunfullmäktige besluta om en ändrad ersättningsnivå för 2018. En höjning av habiliteringsersättningen med 4 kronor per timme under 2018 beräknas kosta 2,4 miljoner kronor, vilket i så fall finansieras i sin helhet av statsbidraget. Då stimulansmedlen är en tillfällig satsning som endast avser 2018 så kan en temporär höjning av ersättningen skapa förväntningar hos målgruppen som inte med säkerhet kan infrias 2019.

Habiliteringsersättningens storlek 2019 beslutas av kommunfullmäktige i samband med mål och budget 2019-2021 och nuvarande bedömning är att det inte finns ett ekonomiskt utrymme för en sådan kostnadshöjning, utan de ekonomiska utmaningarna inför 2019 är mycket stora och kommer att kräva stora effektiviseringar och besparingar i verksamheterna.

Statsbidraget är ett välkommet initiativ från regeringen. Det har syftet att ge stöd till en svag målgrupp, men finansieringen är kortsiktig och efter årets slut lämnas finansieringen över till kommunen. Sammantaget bedöms därför fördelarna inte uppväga de nackdelar som en tillfällig höjning av habiliteringsersättningen skulle innebära.

Kommunstyrelsens kontors förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Framställningen från omsorgsnämnden om justering av habiliteringsersättning avslås.

Rickard Sundbom
Stads
Kommundirektör

Beslutet skickas till

Omsorgsnämnden

Akten

§ 22 Justering av habiliteringsersättning

Dnr: OMS 18/028

Sammanfattning av ärendet

Regeringen har tillsatt 350 mnkr i stimulansmedel för att införa eller höja habiliteringsersättningen till dem som deltar i daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Dessa medel kan användas enbart under 2018. Södertälje kommun har möjlighet att rekvirera totalt 5 005 tkr för ändamålet.

Habiliteringsersättningens syfte är att stimulera brukarnas deltagande i daglig verksamhet. Den har betydelse för självkänslan och bidrar till att brukarna upplever verksamheten de utför som värdefull. Målgruppen har ofta begränsade tillgångar och en ökad habiliteringsersättning är ett välkommet tillskott.

Habiliteringsersättningens storlek i kommunen är för närvarande 6 kr per timme enligt kommunfullmäktiges beslut i Mål och Budget 2018.

Statsbidraget ger möjlighet att under 2018 finansiera en ökning av habiliteringsersättning med upp till 8 kr (total ersättning blir 14 kr per timme). Från 2019 behöver kommunen avsätta medel upp till 5 mnkr för fortsatt finansiering. Kommunen kan även välja en mindre ökning eller avstå helt från nyttjande av statsbidraget. Om habiliteringsersättningen höjs till följd av stimulansbidrag föreslås att kommunen tilldelar budgetmedel för ändamålet till Omsorgsnämnden utanför resursfördelningsmodellen.

Kontorets förslag är att nämnden inte rekommenderar en höjning av habiliteringsersättningen till Kommunfullmäktige på grund av den kortsiktiga finansieringen som statsbidraget ger. Ärendet skickas vidare för beslut till Kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2018-03-06
- Bilaga 1 Anvisningar för att rekvirera statsbidrag för 2018 till kommuner för habiliteringsersättning
- Bilaga 2 Fördelningsnyckel statsbidrag för 2018 till kommuner för habiliteringsersättning
- Bilaga 3 Rekvisition av statsbidrag för 2018 till kommuner för habiliteringsersättning

Yrkande

Ordföranden yrkar på att nämnden ska besluta:

1. Omsorgsnämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att habiliteringsersättningen höjs med 4 kronor.
2. Omsorgsnämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att höja nämndens ram för LSS-ersättning för kommande budgetår för att täcka den ökade kostnaden för habiliteringsersättning.

Tage Gripenstam (C) och Andreas Wang Ellefsen (M) instämmer i ordförandens yrkande

Viveca Rabenius (L) yrkar på att nämnden ska hemställa om att habiliteringsersättningen höjs med 8 kronor.

Justerandes signum 	Anslagsdatum	Utdragsbestyrkande
---	--------------	--------------------

Proposition

Ordföranden ställer sitt m.fl. förslag om att hemställa om att **habiliteringsersättningen** ska höjas med 4 kronor mot Viveca Rabenius förslag om att hemställa om att **habiliteringsersättningen** ska höjas med 8 kronor och finner att nämnden beslutar att hemställa om att **habiliteringsersättningen** ska höjas med 4 kronor.

Ordföranden frågar om nämnden kan hemställa hos kommunfullmäktige om att höja nämndens ram för LSS-ersättning för kommande budgetår för att täcka den ökade kostnaden för habiliteringsersättning och finner att nämnden beslutar att göra så.

Omsorgsnämndens beslut

1. Omsorgsnämnden hemställer hos kommunfullmäktige om att **habiliteringsersättningen** höjs med 4 kronor.
2. Omsorgsnämnden hemställer hos **kommunfullmäktige** om att höja nämndens ram för LSS-ersättning för kommande budgetår för att täcka den ökade kostnaden för habiliteringsersättning

Reservation

Viveca Rabenius (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag.

Viveca Rabenius (L) och Elisabeth Schellhase (KD) lämnar in ett särskilt yttrande, protokollsbilaga § 22 A

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Kommunrevisionen

Akten

Justerandes signum 	Anslagsdatum	Utdragsbestyrkande
---	--------------	--------------------

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-03-06

Omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden

KF/KS

Justering av habiliteringsersättning

Dnr: OMS 18/028

Sammanfattning av ärendet

Regeringen har tillsatt 350 mkr i stimulansmedel för att införa eller höja habiliteringsersättningen till dem som deltar i daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Dessa medel kan användas enbart under 2018. Södertälje kommun har möjlighet att rekvirera totalt 5 005 tkr för ändamålet.

Habiliteringsersättningens syfte är att stimulera brukarnas deltagande i daglig verksamhet. Den har betydelse för självkänslan och bidrar till att brukarna upplever verksamheten de utför som värdefull. Målgruppen har ofta begränsade tillgångar och en ökad habiliteringsersättning är ett välkommet tillskott.

Habiliteringsersättningens storlek i kommunen är för närvarande 6 kr per timme enligt kommunfullmäktiges beslut i Mål och Budget 2018.

Statsbidraget ger möjlighet att under 2018 finansiera en ökning av **habiliteringsersättning** med upp till 8 kr (total ersättning blir 14 kr per timme). Från 2019 behöver kommunen avsätta medel upp till 5 mkr för fortsatt finansiering. Kommunen kan även välja en mindre ökning eller avstå helt från nyttjande av statsbidraget. Om **habiliteringsersättningen** höjs till följd av stimulansbidrag föreslås att kommunen tilldelar budgetmedel för ändamålet till **Omsorgsnämnden** utanför resursfördelningsmodellen.

Kontorets förslag är att nämnden inte rekommenderar en höjning av **habiliteringsersättningen** till Kommunfullmäktige på grund av den kortsiktiga finansieringen som statsbidraget ger. Ärendet skickas vidare för beslut till Kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2018-03-06
- Bilaga 1 Anvisningar för att rekvirera statsbidrag för 2018 till kommuner för **habiliteringsersättning**
- Bilaga 2 Fördelningsnyckel statsbidrag för 2018 till kommuner för **habiliteringsersättning**
- Bilaga 3 Rekvisition av statsbidrag för 2018 till kommuner för habiliteringsersättning

Ärendet

Statsbidragets förutsättningar

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2018 fördela medel i stimulansbidrag för habiliteringsersättning (Dnr: 9.2 - 1418/2018). Bidraget får användas i syfte att införa eller höja en låg dagpenning, kallat habiliteringsersättning, till dem som deltar i daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Stimulansbidraget om 350 mnkr fördelas efter rekvisition. Hur mycket pengar som varje kommun kan rekquirera framgår av Socialstyrelsens fördelningsnyckel för ändamålet. Denna är framräknad utifrån antalet deltagare som finns i daglig verksamhet enligt LSS i kommunen. Underlaget är den senaste statistiken som Socialstyrelsen har.

Södertälje kommun har möjlighet att rekquirera totalt 5 005 tkr.

Rekvisitionen behöver skickas till Socialstyrelsen senast den 1 juni 2018 och medlen kan användas till och med den 31 december 2018.

Medel som inte kommunerna har rekviderat senast den 1 juni 2018 kommer Socialstyrelsen att fördela till de kommuner som har angivit i rekvisitionsblanketten att de önskar ta del av dessa medel.

Den rekviderade medlen återrapporteras till Socialstyrelsen våren 2019. Stimulansbidraget som inte används under 2018 eller inte används i enlighet med det bestämda syftet ska återbetalas till Socialstyrelsen.

Nuläge i kommunen

Habiliteringsersättningens syfte är att stimulera brukarnas deltagande i daglig verksamhet. Ersättningen har betydelse för självkänslan hos deltagare. Den ger en känsla av att de, och den verksamhet de utför, är värdefull. Daglig verksamheten ska även bidra till den personliga utvecklingen och främja delaktigheten i samhället. Målgruppen har ofta begränsade tillgångar och en ökad **habiliteringsersättning** är ett välkommet tillskott.

Habiliteringsersättningen i Södertälje kommun för närvarande är 6 kr per närvarotimme. Storleken av ersättningen fattade Kommunfullmäktige beslut om i Mål och Budget 2018.

Enligt Socialstyrelsen betalar 87 procent av kommunerna habiliteringsersättning. Kartläggningen av närstående kommuner visar att fyra närliggande kommuner har likadana eller lägre ersättning än Södertälje och fyra betalar en högre **habiliteringsersättning**.

Habiliteringsersättning i närkommuner:

Kommun	Södertälje	Huddinge	Botkyrka	Nacka	Värmdö	Salem	Nynäshamn	Tyresö	Stockholm
Kr/timme	6	6	7	5	6	8	10	6	8

Södertälje kommun har 540 deltagare i daglig verksamhet (okt 2017) varav 298 deltagare inom kommunens egenregi och 248 i verksamheter drivna av externa, upphandlade aktörer. Det är alltid utförare av daglig verksamhet som betalar habiliteringsersättning till deltagare. Ersättningens storlek beror på brukarens närvarotimmar. Kommunens **egenregiverksamheter** betalar ca 1,7 mnkr årligen i **habiliteringsersättning**. Även externa leverantörer ska betala ersättning till brukarna enligt gällande KF beslut. Ersättningen ingår i den avtalade dygnersättningen som kommunen betalar till externa utförare. För närvarande utför kommunen inga särskilda kontroller för att säkerställa att externa leverantörer betalar **habiliteringsersättning** till sina brukare enligt gällande regler.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Södertälje kommun kan rekvirera 5 005 tkr i stimulansmedel för att höja utbetalingen av habiliteringsersättning i daglig verksamhet. Stimulansmedlen är begränsade till 2018.

Idag betalas 6 kr per närvarotimme till varje deltagare.

Totala kostnaden för habiliteringsersättningen uppskattas till 3,3 mnkr per år. Den kommunala verksamheten betalar ca 1,7 mnkr om året till 298 deltagare. De externa verksamheterna betalar ersättningen direkt till brukare vilket betyder att kommunen inte har exakt belopp på den totala utbetalda ersättningen men uppskattas till 2,1 mnkr.

Varje kronas höjning av habiliteringsersättningen kostar ca 600 tkr mer per år vilket betyder att stimulansmedlen ger möjlighet att höja ersättningen med upp till 8 kr under 2018. I det fallet blir den nya ersättningen 14 kr i timmen.

Vid ett beslut av förhöjd ersättning kan årets merkostnader finansieras av stimulansmedlen.

Kommunen har möjlighet att välja mellan tre olika alternativ.

1. Man kan höja habiliteringsersättningen med upp till 8 kr. Höjd ersättning stärker brukarnas svaga ekonomi och deltagarnas självkänsla.

Varje kronas höjning kostar kommunen ca 600 tkr per år. Kommunen kan återfå dessa kostnader under 2018 genom statsbidrag, men från och med 2019 behöver kommunen stå för alla merkostnader vilka kan uppgå till 5 mnkr per år.

Om habiliteringsersättningen höjs till följd av stimulansbidrag behöver flera problem lösas. Den ena är den framtida finansieringen av ersättningen, förslagsvis att kommunen tilldelar budgetmedel till Omsorgsnämnden utanför resursfördelningsmodellen.

Den andra är hur kommunen hanterar externa aktörer. I dagens avtal ingår habiliteringsersättning i **dygnersersättningen**. Vid en höjning av ersättning kan dessa leverantörer efterfråga att priset justeras. Under 2018 kan kommunen få statsbidrag för alla merkostnader även för det som uppstår i externa verksamheter. För att kunna styrka kostnaderna behöver kommunen samla in underlag från externa aktörer. Underlaget kan även ge kontroll om att externa aktörer i själva verket betalar habiliteringsersättning till brukarna.

Både ökade kontroller och insamlande av material för återsökning kan blir administrativt tungt och leda till att personalen behöver förstärkas.

2. Kommunen kan välja att behålla den nuvarande habiliteringsersättningen och avstå från att nyttja statsbidraget. Statsbidraget är ett välkommet initiativ från regeringen. Det har avsikt att ge stöd till en svag målgrupp, men beslutet är kortsiktigt och efter årets slut lämnar den alla konsekvenser över till kommunen att lösa. Enligt skatteprognoser ser kommunen fram emot betydande ekonomiska utmaningar vilket kan ifrågasätta beslut som ger ökade kostnader.
3. Det finns även möjlighet att ge en extra ersättning under året men en sådan tillfällig förändring är förvirrande för målgruppen och därför avråder förvaltningen från en sådan lösning.

Kontorets/förvaltningens förslag till nämnden:

- Nämnden föreslår till Kommunfullmäktige att habiliteringsersättningen inte höjs på grund av den kortsiktiga finansieringen som statsbidraget ger.
- Ärendet skickas vidare för beslut till Kommunfullmäktige.

Ilona Tóth

Verksamhetscontroller

Lenita Granlund

Socialdirektör

Handläggare: Ilona Tóth
Verksamhetscontroller
Social- och omsorgskontoret, Staben
Telefon (direkt): 08-523 06 220
E-post: ilona.toth@sodertalje.se

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens kontor/Lek

Kommunfullmäktige

Akten